

המינק של גבי צוקרמן

מילא תפקיד חשוב במישחק זה, וכמוהו שימעון פרס. הבריטים הצטרפו להרפתקה כדי להשלים את סוכניהם בקאהיר, אחרי הפלת המנהיג הלאומי.

מילחמת סיני נכשלה לחלוטין, כפי שנכשלה מילחמת הלבנון. עבדאל-נאצר לא נשבר או, כפי שיאסר ערפאת לא נשבר עכשיו. מילחמת השיחרור האלג'ירית, כמו הפלסטינית כיום, לא נפסקה. כל השטחים הכבושים בסיני ועזה הוחזרו, כפי שיוחזרו ללבנון.

הנוק של מילחמת סיני לא נפל מזה של מילחמת הלבנון. עליידי הצטרפותה הגלוייה לקנוניה קולוניאלית מוזהמת, שינתה ישראל במכה אחת את תרמיתה בעולם כולו. אחרי מילחמת העצמאות יכלה ישראל להופיע במרחב כמדינה הראשונה שהשתחררה מעול האימפריאליזם העולמי הבריטי במאבק שיחרור אותנטי. אחרי 1956 שוכנע העולם כולו, העולם הערבי במיוחד, כי ישראל היא חלק בלתי-נפרד מן המערך האימפריאליסטי. היא נפלתה מן העולם השלישי, ומאז היא שייכת למחנה המצורעים. עבדאל-נאצר עד שהכריח זו חדרה גם לעמי אפריקה השחורה, אך התוצאה לא איחרה לבוא. מילחמת-הלבנון, שגרמה לעולם לתעב את שמה של ישראל כמדינה כובשת, דורסת ומכחיחה, היתה המשך של אותה הדרך.

כאשר בא אבא אבן בדצמבר 1982 ומלמד סניגוריה בלתי מסויגת על אותה הרפתקה אומללה. הוא מאשר שוב אמת טראגית: שמיפגת העבודה לא השתנתה באומה. כמו הבורבונים אחרי המהפכה הצרפתית, היא מבקשת לחזור לשלטון מבלי שערכה חשבון-נפש כלשהו, ומבלי לנסות להבין מדוע מאס בה הציבור.

היא לא למדה כלום ולא שכה כלום.

הלילה שבו נפלו הכוכבים

דור שלם של ישראלים גדל כשכליבו בוו היהודים, שהלכו כשה לטבח. עורנו למרחצים לנצח אותם בשנית, אחרי מותם, בקבלנו את התורה שהמוני יהודים אלה לא היו אלא אבקה, נכנעים ושפליירוח. מרוב בושה המצאנו סיפורים מנופחים של מרד, התנגדות וגבורה. האמת הפשוטה היא כי היהודים התנהגו כפי שכל אוכלוסיה אורחית היתה מתנהגת בנסיכות כאלה. מעטים, מעטים מאוד התנגדו, הרוב העצום היה חסרי-ישע, ונגרף אל תוך התהום.

מבחינה זו, הליה של טלורנצו, יצירתם של הי אחים פאולו וויטוריו טאביאני, הוא "סרט יהודי".

הסרט, הנקרא במערב הליה שבו נופלים הכוכבים, מתאר את קורותיו של כפר איטלקי במילחמת-העולם השנייה, בשעה שהגרמנים נסוגים ממנו, והאמריקאים ברושים לבוא. בשטח-ההפקר פועלים גרמנים, אמריקאים, פאשיסטים איטלקיים ויריביהם, הפרטיזנים השמאליים.

המפקד הגרמני זומס לבצע מעשה-נרקם על הרי גת חייל גרמני. באמצעות הקארדינאל המקומי הוא מומין את האוכלוסיה ל"התכנס בכנסייה, כדי לשי- מור, כביכול, על ביטחונה. רבים מנחשים כי זהו מל- כודת-מוות. בכל זאת הר לך הרוב לכנסייה, ומושמד שם. הם נקרעים בין אמר גה ואי-אמונה, בין פחד ר פחד, ובסופו של דבר הול- כים בתלם — אל מותם. האחרים בורחים. והו הסיפור הניצח של הפלי- טים, איטלקים, יהודים, פלסטינים — אין הבדל ביי- ניהם. חסריות-תוחלת, שאינם יודעים לאן לפנות, שכל הי דרכים לפניהם עלולות להאביל לאבדון, את החותרים קדימה בעקשנות של רצון-ההישרדות. גלואני, מנהיג הי בורחים (אמרזו אנטונוטי) יכול היה להיות מנהיג בורחים מגטו וילנא.

בדרך שותפים פאשיסטים ואנטי-פאשיסטים זה את זה באכזריות שפוכה, אח נגד את, ידיד נגד ידיד. מי שרוצה להבין מה מתרחש כעת בלבנון — בשאחילא, בעאללי, בהריהשוף — יכול לראות זאת על הברד באופן פלאסטי. הסיפור של מילחמת-האחים — מילחמה שהיא לרוב אכזרית אף ממילחמה בין לאומים — משתקף כאן על המסך בריאליזם מחריד.

בין כל הצרות שעוד נכוננו לנו, אני מאחל לעצמנו שלעולם לא ניקלע לזוועה כזאת.

סופי-סוף

שמעתי השבע עוד הגדרה יפה לציונות: פעם היו היהודים מהמרים בבוררות של חמישים מדינות של הגויים. עכשיו, תודות לציונות, יכולים היהודים ל- המר בבורסה שכולה יהודית.

ראוי-לשבח, "היגשבר-ראש ערפאת") כבר הוזכר רעיון זה של אבן פעמיים — פעם בשיחתו עימי, ופעם בשיחה עם הפרופסור היהודי-אמריקאי המבריק הרברט קלמן. בפתחו רעיון זה, נבדל אבן לטובה משימעון פרס ויצחק רבין, הדבוקים לתפיסות ישנות ואבסורדיות.

למרבה הצער, גלש אבן אחורה. כדי להוכיח מה רב ההבדל בין הליכוד והמערך, טען כי אין שום דמיון בין מילחמת-סיני (1956) ומילחמת-הלבנון (1982). כמי שייצג את ישראל באו"ם, היה אבן הסניגור הגדול של המילחמה. עכשיו, כעבור 26 שנים, חזר בלהט על סניגוריה זו, כשהוא משחק בעובדות כמו אמן בקירקס המגלגל באוויר שלל של כדורים ציבעוניים.

המילחמה היתה מוצדקת, כך אמר, מפני שנשיא מצריים, גמאל עבדאל-נאצר, איים על ישראל, מפני ששלוש מדינות ערביות כרתו בנייהן ברית צבאית ל-

הכחדת ישראל, מפני שהמצרים חסמו את מיצרי-טיראן ותעלת-סואץ לפני ספינות ישראל, ומפני שכווה-ההרתעה של ישראל נפגם. על כן היתה זאת מילחמה מוצדקת.

עם כל הכבוד, מסך זה של כדורים ציבעוניים אינו יכול לעמוד בפני שום ביקורת רצינית.

כפי שהוכיחה המילחמה עצמה, היתה לישראל גם אז עדיפות צבאית כבירה על מצריים ועל כל המדינות השכנות גם יחד. לא נשקפה שום סכנה לישראל. מחקרים מלומדים הוכיחו בינתיים כי העומס הזה צדק במה שטען כבר אז: שכימעט כל התקריות היו פרי פרובוקציה יוזמה של דויד בן-גוריון והרמטכ"ל משה דיין, לא פעם בעזרת רב-סרן אריאל שרון. היוקרה הצבאית של ישראל היתה בעיצומה.

מאחורי הקלעים נעשו שוב ושוב נסיונות מטעם עבד-אל-נאצר להגיע להסדר עם ישראל. כבר אז גילינו כמה וכמה יוזמות לפגישות עם ישראלים, ומאז פורסמו פרטים רבים על יוזמות נוספות. מצריים כבר הסכימה לפתוח את הגישה לאוניות המפליגות לישראל מבלי ל- הניף דגל ישראל, וניתן היה להגיע במגעים חשאיים להתקדמות לקראת הסדר שהיה פותח את מעבריהם לגמרי.

בן-גוריון לא רצה בכך. הוא חתר להשמדת מישרו של עבדאל-נאצר, מפני שפחד מפניה, ואולי גם מפני שקינא במנהיג הצעיר והכאריזמטי. בעוד שנחום גולדמן (וגם העולם הזה) טענו כי אחרות ערבית טובה לשלום וטובה לישראל, סבר בן-גוריון שגלומה בה סכנה גוראה, והיה מגוי וגמור עימו לשבור את המנהיג שסימל אותה. על כן נענה בן-גוריון בשימחה רבה להצעה הצרפתית לערוך התנפלות מתואמת על מצריים. היתה זאת מילחמה קולוניאלית עכורה, כי מטרתה העיקרית היתה לאפשר לצרפת להמשיך בכיבוש הקולוניאלי באל-ג'יריה. הצרפתים האמינו, כטיפשותם הרבה, כי מצ- ריים היא המנהלת מילחמה זו. כשם שמנחם בגין אינו מסוגל להבין כי לפלסטי- נים יש רצון לאומי משלהם וכי ימשיכו להילחם גם אם כל מדינות-ערב ינטשו אותם, כך לא יכלו הצרפ- תים לתפוס כי מילחמת- השיחרור האלג'ירית נובעת מלב העם האלג'ירי, ואינה המצאה של קאהיר.

הצרפתים שיחרו את ישראל בנשק ובכסף, כדי שיעשו עבורם את העבודה המלוכלכת. השגריר הצרפתי דוברר העברית ביפה, פיאר זילבר, שנפטר לפני כמה ימים,

אבן

שמעתי ברדי ביקורת מרתקת על קונצרט-המאה בהיכל התרבות.

הגברת מורנגוסטרן (קבלן-הבניין הידוע) לבשה חליפה של קטיפה שחורה ואבנט אדום. הגברת צוקרמן (בנק לאומי ובינלאומי) לבשה שימלה ארוכה מטאפט כחול, בעלת צווארון מינק, וענדה עגילי-ספיר. הגברת רוננבאום (עברות-עפר) לבשה...

אמרו לי אחר-כך שהיתה זאת תצוגה מהממת. מיטב ומיקר האופנים של פאריס, לונדון, רומא, ג'יריורק ותל-אביב הליבו את גשות הנשיאים. היושב-ראש ו' המנכ"לים, שבאו לסגוד לגדולי האמנים של עולם-הצילאים.

אולם, כך דוח לי, ההפסקה היתה צרחה מדי. הגברות, שהשקיעו מאמץ כה רב כדי להדהים ולרגש במלבושיהן, וצמו מאוד כאשר שמעו את הצילצול שהחזיר את הקהל שלהן לאולם.

בלונדון יש קונצרטים הקרויים "פרום" (קיצור של "פרומנאד", טיילת), שבהם אין חלק מן הקהל יושב כלל. הכל עומדים, ומי שרוצה יכול להתהלך ולהסתובב בעת הנגינה.

אילו הונהגה שיטה כזו סבירה זו אצלנו. לא יכלו זוכיני מהסה, אייזיק שטרן ועמיתיהם להפריע לגברות. הם היו יושבים ומנגנים, והגברות יכלו באותה עת להסתובב בקהל, למשוך אל עצמן מבטים של התפעלות ולעורר זו את קנאתה של זו.

במדינה עניה כמו שלנו אין לסבול שכל ההון העצום הזה, המושקע בבידור-סאר יתבונן על הפסקה של כמה דקות בפואייה של היכל התרבות.

תלם-שמירודל

מה משותף ליצחק שמיר ולאחד האנטי-אולריך רודל? למראית-עין — לא כלום. ומה יכול להיות משותף בין יצחק יורנצקי-שמיר, פליט יהודי מפולין, מראשי לוחמי-חרות-ישראל, ובין גיבור-מילחמה נאצי?

רודל היה טייס של מטוס-ציליה ("סוקה"), קיצור של סטורק-קאמפף, כלומר מטוס קרב-הפצה שצולל לעבר מטרתו על הקרקע). הוא השמיד לבדו 519 טאנקים, 150 תותחים ניחים, 800 רכי- בים קרביים, 3 אוניות-מיל-

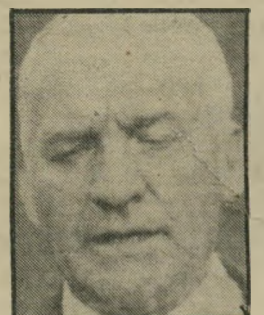
חמה גדולות ו-70 ספינות קטנות יותר. הפירר ידע להעריך הישגים אלה, ו- רודל היה חיליה-הנורמאכט שזכה בעיטורים רבים מ- מכל חייל אחר. בגיל 25 כבר היה אלוף-מישנה. חרי דש לפני סוף המילחמה איבד רגל.

הוא גם היה נאצי מוב- הק. ולא רק עד המסלה, כי- מו רוב הנאצים, אלא גם לאחר מכן. הוא המשיך ב- פעילות נאצית בגרמניה ו- מחוצה לה, ולא פעם הבין את ממשלת גרמניה המע-

רבית. כי רודל לא נעלם מאור-הזרקורים, כמו גיבורי-מילחמה האחרים. הוא הוסיף להישמע ולהיראות.

מה בכל זאת משותף ליצחק שמיר ולאיש זה? פשוט מאוד: עד יומו האחרון קיים רודל קשרים הדוקים ביותר עם השילטונות הארגוניים. הוא נטל חלק פעיל מאוד בבניית חיל-האוויר של ארגוני-ההגנה, ואילו בעיקבות ביקורו של שמיר באותה ארץ פורסם השבוע בעולם כי ישראל מספקת לאותו חיל-אוויר מטרי-סימילחמה.

אלמלא מת השבוע בגיל 66, יכול היה האנס אולריך רודל, גיבור הוורמאכט ופעיל נאצי, לעזור לחיל-האוויר הארגוניטי לקלוט את המטוסים של מדינת-היהודים.

רודל

כדורים ציבעוניים

באוויר

יתכן שאני הישראלי היחיד הנהנה מנאומי של אבא אבן. הוא מדגים את תורת-הנאום הבריטית, האינט-ליגנטית, כשם שמנחם בגין מדגים את הדמוגיה ה- מיורח-אירופית. הפנה אל היצרים האפלים. נאום של אבא אבן במיטבו — וביחוד באנגלית — מעניק תענוג אסתטי טהור.

אבן הוא אדון למילים. כלומר, הוא יכול להפעיל את המילים כרצונו. הן רוקדות לפי חלילו. רוצה, הן אומרות אמת. רוצה, הן אומרות משוה אדר.

הוא חוזר על טיעונו שוב ושוב, "בנלוכט" של המינורח ה- תיכון: ברית-עמים בין שלוש יחידות עצמאיות — יש-ראל, פלסטין וירדן. יאסר ערפאת (אבן קרא לו, בנימוס